

STREEFCOMPETENTIES KUNSTZINNIGE VAKDISCIPLINES, CULTUREEL ERFGOED & GENERIEKE COMPETENTIES VAN HET LEERGEBIED KUNSTZINNIGE ORIËNTATIE

	Streefcompetenties beeldend	Streefcompetenties dans	Streefcompetenties drama	Streefcompetenties muziek	Streefcompetenties cultureel erfgoed	Generieke competenties kunstzinnige oriëntatie
REFLECTEREN	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan betekenis geven aan beeldende vormgeving en beeldende kunst uit verschillende tijden en culturen en kan kennis nemen van betekenissen die anderen daaraan geven (waaronder professionele kunstenaars). Hij kan deze betekenissen spiegelen aan de eigen betekenisgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan betekenis geven aan dans uit verschillende tijden, stijlen en culturen, kan kennis nemen van betekenissen die anderen daaraan geven (waaronder professionele kunstenaars) en hij kan deze betekenissen spiegelen aan zijn eigen betekenisgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan betekenis geven aan theater, kan kennis nemen van betekenissen die anderen daaraan geven en kan deze betekenissen spiegelen aan zijn eigen betekenisgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan betekenis geven aan (live-)muziek uit verschillende tijden, stijlen en culturen¹, kan kennis nemen van betekenissen die anderen daar aan geven (waaronder de componist of uitvoerder) en kan deze aan die van hemzelf spiegelen. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan door erfgoed waar te nemen en te beleven (op een fysieke plek) betekenis geven aan cultureel erfgoed uit verschillende tijden en culturen en kan kennis nemen van betekenissen die anderen daaraan geven (waaronder professionals). Hij kan deze betekenissen spiegelen aan de eigen betekenisgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan zich binnen de context van het thema of onderwerp openstellen voor verschillende uitingen van kunst en cultuur. De leerling kan daarop reageren met associaties en herinneringen aan eigen ervaringen. De leerling kan daarover communiceren met anderen.
ORIËNTEREN	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan wereldoriëntatie, beeldende vormgeving en beeldende kunst (waaronder cultureel erfgoed) gebruiken als inspiratiebron voor eigen beeldend werk. Hij kan daarbij terugrijpen op de informatie en ideeën opgedaan in de oriëntatiefase. De leerling kan experimenteren met de samenhang tussen onderwerp, beeldaspecten, materialen en technieken en verschillende mogelijkheden uitproberen. De leerling kan onderzoeken op welke manier hij een beeldende opdracht kan uitvoeren. Hij kan een uitvoeringsplan maken en kan daarbij rekening houden met eigen criteria en de gegeven criteria van de opdracht. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan de danselementen tijd, ruimte en kracht onderzoeken, herkennen en benoemen. Hij kan dit vervolgens verwerken in zijn dans. De leerling kan zelf thema's aanreiken en daarbij een relatie leggen met lesinhouden of gebeurtenissen in zijn omgeving (de school, de groep, thuis). De leerling kan dansen op basis van inspiratiebronnen, opgedaan in de oriëntatiefase, en met behulp van dansante, muzikale, dramatische en beeldende inhouden komen tot verdieping van persoonlijke ideeën. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan experimenteren met de spanningsboog (tussen begin, midden en eind) en met de spelelementen (wie, wat, waar, wanneer, waarom). Hij kan dit herkennen en verwerken in dramatisch spel. De leerling kan zelf thema's aanreiken en daarbij een relatie leggen met lesinhouden of gebeurtenissen in zijn omgeving (de school, de groep, thuis). De leerling kan de mogelijke betekenis en de zeggingskracht van spelelementen, speltechnieken en spelstijlen verwerken in scènes en hij maakt daarbij gebruik van inspiratiebronnen, opgedaan in de oriëntatiefase. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan gericht luisteren naar muziek uit verschillende tijden, stijlen en culturen, en kan daarin de klank-, vorm- en betekenisaspecten herkennen en benoemen. De leerling kan klank-, vorm- en/of betekenisaspecten van muziek in zijn composities verwerken en daarbij de vormprincipes herhaling, contrast en variatie toepassen. De leerling kan zijn muzikale ideeën vormgeven en uitvoeren m.b.v. de stem, (school-) instrumentarium, (muziek-) technologie en beweging. De leerling kan zijn composities noteren en reproduceren m.b.v. picturale en grafische notatievormen. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan zijn brononderzoek vanuit cultureel erfgoed, wereldoriëntatie en kunstzinnige vakdisciplines gebruiken als inspiratiebron voor eigen betekenisgeving, waardeoordeel of idee. Hij kan daarbij terugrijpen op de informatie opgedaan in de oriëntatiefase. De leerling kan herleiden op welke manier het cultureel erfgoed als waardevol wordt beschouwd door de samenleving en waar het inzicht geeft in (landelijke) historische ontwikkelingen. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan brononderzoek doen en vanuit dit onderzoek conclusies trekken die hij meeneemt in de uitvoerende fase. De leerling kan de betekenis die hij aan kunstuitingen geeft onderzoeken en een relatie leggen met de middelen die de maker heeft gebruikt, bijvoorbeeld beeld- of klankaspecten, spel- of danselementen, technieken en materialen. De leerling kan experimenteren met technieken, materialen, verschillende media en nieuwe mogelijkheden uitproberen. De leerling kan onderzoeken op welke manier hij de opdracht kan gaan uitvoeren en kan een uitvoeringsplan maken. De leerling kan eigen criteria en de gegeven criteria van de opdracht benoemen. De leerling kan terugrijpen naar de informatie en ideeën opgedaan in de oriëntatiefase.
ONDERZOEKEN						

¹ Muziek uit verschillende tijden, stijlen en culturen is van toepassing op alle hierna te noemen: 'te beluisteren muziek'

<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan zijn plannen uitvoeren en gebruik maken van zijn kennis van materialen/ technieken en beeld-aspecten om de zeggingskracht van zijn werk zo groot mogelijk te maken. De leerling kan zijn keuzes motiveren en daarbij een relatie leggen met de onderzoeksfase. De leerling kan, daar waar relevant, samenhang benoemen tussen beeldend en taal, dans, muziek, drama en/of andere vakken. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan improviseren (met anderen), gebruikt deze improvisaties om een dans mee te maken en maakt daarbij gebruik van inspiratiebronnen opgedaan in de onderzoeksfase. De leerling kan muzikale verschillen herkennen (tempo, dynamiek, ritme, accenten, melodie, sfeer) en deze toepassen in een dans. Hij kan zelf muziek zoeken bij een dansthema. De leerling kan variëren met verschillende manieren van bewegen en daarbij de danselementen tijd, ruimte en kracht gebruiken en hiermee zijn dans zeggingskracht geven. De leerling kan vormgevings-principes voor de structuur (zoals herhaling, omkering, opeen-stapeling), groepsindeling (zoals grote groepen, subgroepen, tweetallen en solisten) en rolverdeling gebruiken bij het maken van een choreografie voor een dans. De leerling kan voor een (on)bekend publiek optreden. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan improviseren en de spelelementen (wie, wat, waar, wanneer, waarom) en spanningsboog bewust hanteren in dramatisch spel. Hij kan daarbij een relatie leggen met de onderzoeksfase. De leerling geeft betekenis en zeggingskracht aan zijn spel door een duidelijke inzet van spelelementen, -technieken, -stijlen, (vaste) tekst en (gespeelde) emoties. Hij kan voor een duidelijke spanningsopbouw en spanningsboog zorgen. De leerling kan zelfstandig een scène voorbereiden aan de hand van de dramatische werkvormen en kan bewust een theatrale vormgeving toepassen. De leerling kan zelfstandig een dialoog schrijven. De leerling kan op basis van een zelfgemaakt of bestaand verhaal een voorstelling maken en dit in de les of voor een (on)bekend publiek presenteren. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan (zelfstandig, zuiver, helder gearticuleerd en met expressie) liederen en canons zingen, al dan niet met begeleiding. De leerling kan zelfstandig, ritmisch en in de maat, eenvoudige ritmische en melodische (begeleidings-) patronen en speelstukken uitvoeren, zowel een- als meerstemmig, en kan daarbij reageren op (lied-) leidingsgebaren. De leerling kan alleen en in groepsverband bestaande, eenvoudig grafisch en traditioneel genoteerde composities zowel auditief volgen als uitvoeren. De leerling kent de namen en speelwijzen van het schoolinstrumentsarium en die van het pop- en (Westerse) klassieke instrumentarium. De leerling kan (alleen en in groepsverband) een eigen idee of bestaande compositie uitvoeren en presenteren aan anderen en doet dat met overtuiging. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan een vertaling maken van zijn onderzoek naar een eigen betekenisgeving van het cultureel erfgoed met betrekking tot het heden. De leerling neemt, daar waar relevant, keuzes vanuit het onderzoek mee in een nieuw onderzoek en gebruikt daarbij nieuw verworven kennis, vaardigheden van de kunstzinnige vakdisciplines. Hij verbeeldt zijn onderzoek via de kunstvakdisciplines. De leerling kan zijn keuzes motiveren en daarbij een relatie leggen met de onderzoeksfase. De leerling kan, daar waar relevant, samenhang benoemen tussen cultureel erfgoed en thema's vanuit 'Oriëntatie op jezelf en de wereld' en dit omzetten in een eigen werkstuk in verschillende media. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan zijn plannen uitvoeren (met behulp van vakspecifieke kennis en vaardigheden) en de uitvoering presenteren (individueel of samen met anderen). De leerling kan zijn keuzes motiveren en een relatie leggen met de onderzoeksfase. De leerling kan in het vormgevingsproces rekening houden met de gegeven en zijn eigen criteria. De leerling kan, daar waar relevant, samenhang benoemen tussen een beeld, dans, spel of muziek en/of andere vakken.
<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan zijn beeldend werk presenteren (individueel of samen met anderen). De leerling kan vertellen over het verloop van het werkproces en kan daarbij zijn beeldend werk vergelijken met de criteria van de opdracht en zijn eigen criteria. De leerling kan zijn waardering van het eigen product en proces en dat van anderen beargumenteren en maakt daarbij gebruik van kennis en inzicht in de beeldende vormgeving en andere kunstzinnige vakdisciplines. De leerling kan oplossingen in het eigen werk vergelijken met die van beeldende vormgevers/kunstenaars. De leerling kan laten zien dat hij enige kennis en inzicht heeft in de betekenis van kunst en cultuur (waaronder cultureel erfgoed) voor het dagelijkse leven van mensen van vroeger en nu. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan reflecteren op de danspresentatie (van hemzelf, zijn groepje en/of van anderen) en op het vormgevingsproces ervan. De leerling kan zijn keuzes in zijn danspresentatie motiveren en veranderingen verwerken na feedback uit de groep. De leerling heeft enige kennis van en inzicht in de betekenis die dans heeft voor het dagelijks leven van mensen van vroeger en nu. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan reflecteren op het spel (van hemzelf, zijn eigen groepje en/of van anderen) en het vormgevingsproces ervan. De leerling kan zijn keuzes in zijn spel motiveren en veranderingen aanbrengen na feedback uit de groep en kan zijn waardering uitspreken voor zijn eigen spel en voor het spel en de ideeën van een ander. De leerling heeft enige kennis van- en inzicht in de betekenis die theater heeft voor het dagelijks leven van mensen van vroeger en nu. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan overwogen keuzes maken voor zijn composities en die communiceren met anderen. De leerling kan constructieve feedback geven. De leerling staat open voor feedback en kan die ev. verwerken in het eigen werk(-proces). De leerling heeft enige kennis van- en inzicht in de betekenis die muziek heeft voor het dagelijks leven van mensen van vroeger en nu, zoals feesten, verdriet, massamedia en beïnvloeding van gedrag. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan zijn (nieuwe) betekenis in verschillende media presenteren (individueel of samen met anderen). De leerling kan vertellen over het verloop van het werkproces en kan de eigen betekenis, waardering, identiteit van en verbondenheid met het cultureel erfgoed vergelijken met de criteria van de opdracht en zijn eigen criteria. De leerling kan oplossingen/ betekenis in het eigen werk vergelijken met het werk van anderen. De leerling kan laten zien dat hij enige kennis, inzicht en waardering heeft in de betekenis van cultureel erfgoed voor mensen van vroeger en nu. Hij kan dit vanuit meerdere perspectieven beredeneren. 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling kan vertellen over het verloop van het werkproces. De leerling kan zijn waardering geven aan het eigen product en werkproces en dat van anderen. De leerling kan deze waardering beargumenteren en maakt daarbij gebruik van kennis en inzicht in verschillende uitingen van kunst en cultuur. De leerling kan oplossingen in het eigen werk vergelijken met die van kunstenaars. De leerling kan laten zien dat hij enige kennis en inzicht in de betekenis die kunst en cultuur, voor het dagelijkse leven van mensen van vroeger en nu, heeft.

